

Täysistunto

Torstai 9.6.2016 klo 16.01—18.55

2.3. Suullinen kysymys Suomen henkisestä tilasta (Paavo Arhinmäki vas)

Suullinen kysymys SKT 67/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Arhinmäki.

Keskustelu

16.39 **Paavo Arhinmäki vas:** Arvoisa rouva puhemies! Olen toiminut vasemmistoliiton puheenjohtajana 7 vuoden ajan, ja sinä aikana Suomella on ollut peräti viisi pääministeriä. En tiedä, kohdistuiko edellisiin pääministereihin erityisiä odotuksia, mutta teihin, pääministeri Sipilä, kohdistui, ja täytyy sanoa, että monissa odotuksissa on jouduttu pettymään. Ajateltiin, että te pidätte kaikista huolta vanhassa hyvässä alkiolaisessa hengessä. Te olette, pääministeri Sipilä, esittänyt Suomen henkisen ilmapiirin kellotaulun. Teidän mukanaan apatiasta ollaan siirtymässä luovuuden tilaan, vaikeat asiat ovat takanapäin. Toivoisin, että te olette oikeassa, mutta kun katsoo niitä viestejä, joita tulee viikko viikolta enemmän, niin itse asiassa osalla väestöstä apatia syvenee entisestään. Pitkäaikaistyöttömät, jotka puutoavat työmarkkinatuella — säästöt on syöty — eivät näe tulevaisuutta. Kysymykseni onkin teille, pääministeri Sipilä: oletteko te huolestunut siitä, miten teidän hallituksenne jaksaa Suomen kansaa kahtia?

16.40 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen huolestunut Suomen valtion, Suomen hyvinvointiyhteiskunnan kyvystä huolehtia kaikkein heiko-osaisimmista. Se, mitä tämä hallitus nyt määrätietoisesti tekee, on se, että me saamme tämän suunnan muutettua sillä tavalla, että me pääsemme tämän työllisyysasteen nostamisen kautta jälleen siihen tilanteeseen, että pystymme rahoittamaan kaikki ne palvelut ja huolehtimaan kaikista. Tämä on erittäin vaikea vaihe, mitä me nyt elämme, koska me emme pysty jatkamaan loputtomasti velaksi elämistä. Se, että nyt pääsisimme apatian tilasta tuohon luovuuden tilaan, tarkoittaa sitä, että luottamus palautuisi suomalaiseen yhteiskuntaan sillä tavalla, että Suomeen jälleen investoidaan ja tämä työllisyys lähtee liikkeelle. Tämä käänne on nyt tapahtumassa, mutta se vaikutus työllisyyteen (Puhemies koputtaa) ja sitä kautta nämä vaikutukset sitten tuonne ihmisten arkeen, ne valitettavasti tulevat vähän viiveellä.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2016 vp

16.42 **Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Sivistyneen valtion, sivistyneen maan merkki on se, kuinka hyvin se vaikeina aikoina pitää huolta kaikkein heikoimmassa asemassa olevista ihmisistä, ja tässä Suomi ei ole näyttänyt viime vuosien aikana sivistyksen merkkejä. Te sanoitte, että apatiasta ollaan siirtymässä pois ja investointeja on tulossa. Mutta minä kysyin jakaantumisesta: miten nämä kohdistuvat niihin ihmisiin, joilla jo nyt on kaikkein vaikeinta? Leikkaukset vaikuttavat kaikkein rajuimmin niihin ihmisiin, jotka ovat kaikkein heikoimmassa asemassa. Ne leikkaavat ostovoimaa, joka vaikuttaa työllisyyteen ja pieniin yrittäjiin. Kysynkin teiltä, pääministeri Sipilä: Mitä sanotte sille pienituloiselle eläkeläiselle, jolla ei ole varaa lääkkeisiin? Mitä sanotte sille opiskelijalle, jolla on vaikeuksia maksaa vuokraa, tai sille lapsiperheelle, joka joutuu hakemaan ruokansa leipäjonosta ja etsimään kaupassa punaisia hintalappuja? Tähän, arvoisa pääministeri, suomalaisella yhteiskunnalla ei ole varaa. Heistä pitää huolehtia.

16.43 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kaikista pitää pitää huolta, siitä olen samaa mieltä. Tapaan ihmisiä tuolla toreilla ja kuuntelen juuri näitä ihmisten tarinoita heidän henkilökohtaisesta tilanteestaan ja illalla mietin, mitä voisin tehdä enemmän heidän eteensä. Vastaukseni on joka kerta se sama: vain tätä kautta, että teemme rakenteellisen muutoksen — yhtä aikaa kipeitä leikkauksia ja kasvua hakevia toimia — ja uudistamme yhteiskuntaa sillä tavalla, että pysymme hyvinvointiyhteiskuntana myöskin pitkässä juoksussa, vain tätä kautta me pystymme korjaamaan tilanteen sillä tavalla, että pystymme huolehtimaan myöskin 2025 jokaisesta suomalaisesta. Ja tätä työtä tämä hallitus nyt määrätietoisesti tekee.

16.44 **Anna Kontula vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tutkimusten mukaan tänä päivänä ei niinkään bkt, vaan se, kuinka se bkt kansallisesti jaetaan, on keskeistä sille, kuinka kansakunta kukoistaa. Viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet, että Suomessa kahtia jakautuminen ei tapahdu pelkästään materiaalisen elintason kohdalla, vaan se tapahtuu myös ihmisten arvoissa, ihmisten näkemyksissä, ihmisten identiteeteissä ja siinä luottamuksessa, jonka perään tekin kuulutatte. Suomi jakautuu, ja suomalaiset tietävät, että Suomi on jakautumassa. Minä en ole toistaiseksi nähnyt tältä hallitukselta vielä toimia, joilla päättäväisin keinoin tähän pyrittäisiin puuttumaan. Mitä sellaisia me saamme tänä keväänä vielä kuulla?

16.45 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Me teemme kaikkemme, että näin ei kävisi, että kansakunta jakaantuu. Tärkein toimi sen estämiseksi on se, että yhä useampi suomalainen saisi töitä (Ben Zyskowiec: Hyvä!) ja saamme työllisyysasteen nostettua. Tämä on tämän hallituksen tärkein tehtävä. Me olemme nyt käänteen partaalla. Uskon niin, että käänne on tapahtumassa. Talouskasvu on siellä 1 prosentin paikkeilla ennusteissa, mutta se ei vielä käännä työllisyyttä parempaan suuntaan. Meidän pitää pystyä parempaan, niin että myöskin työllisyys kääntyy, ja sen eteen teemme kaikkemme ja sen eteen olemme tehneet toimia. Kiitoksia työmarkkinaosapuolille yhteiskuntasopimuksesta, joka on yhteinen ponnistelu ja yhteinen kädenojennus niiltä, jotka ovat töissä, niille, jotka ovat työttömiä tänä päivänä.

16.46 **Arto Satonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt puhutaan ihan ydinasiasta. On itsestään selvää, että suomalaiseen hyvinvointiyhteiskuntaan kuuluu kai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2016 vp

kista huolehtiminen, ja on totta, että silloin, kun taloudessa on vaikeaa, se on entistä haasteellisempaa. Mutta aivan kuten pääministeri sanoi, vain ja ainoastaan sillä, että yhä useampi suomalainen on töissä, että me pärjäämme kansainvälisessä kilpailussa, meillä on mahdollista kerätä sellaiset verotulot, että me voimme huolehtia niistä, jotka eivät kykene huolehtimaan itsestään, ja sen takia juuri se, mitä nyt hallitus tekee, on täysin välttämätöntä, jotta suomalaisten hyvinvointi voidaan turvata.

Mutta on tärkeää, että tässä matkan varrella tehdään myös pieniä täsmätoimia. Haluaisinkin kysyä: kun nyt omaisen perhehoitoon panostetaan huomattavasti aiempaa enemmän, mitä niillä uusilla resursseilla saadaan aikaan sen yhden väestöryhmän hyväksi, joka on kaikkein heikoimmilla?

16.47 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on äärettömän tärkeä asia, ja nimenomaan omais- ja perhehoidossa meillä on valtava potentiaali. Siellä on myöskin tätä epätasa-arvoisuutta ollut havaittavissa muun muassa kuntien ja eri alueiden välillä. Uskon, että nyt, kun tätä omais- ja perhehoidon hanketta viedään tässä eteenpäin osana näitä hallituksen kärkihankkeita, me löydämme sieltä pitkässä juoksussa sellaisia aitoja muutoksia, jotka parantavat myöskin omais- ja perhehoitajien tilannetta ja myöskin luovat ja tuovat niitä keinoja, joilla heidän jaksamistaan tullaan tulevaisuudessa edesauttamaan. Se on myös yksi niistä asioista, joilla pystytään vaikuttamaan näihin tiettyihin talouden elementteihin. On äärimmäisen tärkeää, että me pidämme huolen esimerkiksi tästä omaishoitajien joukosta, koska siellä jos missä sitä työtä tehdään aidosti sydämellä, ja sitä hallitus haluaa kaikin tavoin tukea.

16.48 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! 90-luvun alun laman aikana itse olin peruskoulussa ja lukiossa mutta muistan erittäin hyvin sen, kun silloin sanottiin, että silloin tehtävät leikkaukset tulevat kalliiksi. Niiden leikkausten seurauksena meillä on syrjäytettyjä nuoria, nuoria, jotka eivät päässeet ikinä kiinni koulutukseen, eivät ikinä päässeet kiinni työelämään. 90-luvun laman seurauksena meillä on suuri joukko yrittäjiä, jotka ajautuivat silloin konkurssiin ja ovat edelleen velkavankeudessa. Meillä on suuri määrä niitä, jotka silloin ajautuivat työttömyyteen eivätkä ole koskaan työhön enää päässeet kiinni, ja tällä hetkellä pitkäaikaistyöttömyys kasvaa. Arvoisa pääministeri, minun kysymyksenikin kuuluu: Miksi 90-luvun laman virheistä, jonka kallista laskua me nyt maksamme, ei ole opittu? Miksi jälleen kerran lähdetään leikkaamaan niiltä, joilta leikkaaminen tulee yhteiskunnalle hyvin hyvin kalliiksi tulevaisuudessa?

16.49 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jos oikein muistan, niin ihan siinä suhteessa ei nyt leikata kuin 90-luvun alussa jouduttiin tekemään. Toisaalta meillä ei ole myöskään niitä keinoja käytettävissä, mitä 90-luvulla oli käytettävissä, eli devalvaation kautta se nousu oli sitten kuitenkin nopeampi. Meidän pitää käyttää nyt niitä työkaluja, mitä meillä on, ja yritämme käyttää niitä ja saada talouden nopeasti kasvuun, jotta tästä leikkauskierteestä päästäisiin pois.

Kun totesitte ensimmäisessä kysymyksessä, että kipeät päätökset on nyt tehty, näin todellakin toivon, että ne on nyt tehty, ne ovat takanapäin ja nyt pystymme sitten pääsemään niihin tuloksiin, mitä tavoittelemme työllisyysasteen nostamisella. Uskon todellakin näin, että käänne on nyt tapahtumassa, mutta me tarvitsemme vielä lisää toimia siihen, että tuo

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2016 vp

työllisyyskehityksen käänne tapahtuu. Sitä vielä ei ole tapahtunut, mutta työllisyyden kasvu on pysähtynyt.

Kysymyksen käsittely päättyi.